

Podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej (start DG)

Zestawienie ważniejszych informacji dla potencjalnych wnioskodawców chcących rozpocząć działalność gospodarczą opracowano na podstawie:

- Wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 14 sierpnia 2023 r.
- Wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent Wdrażanie LSR

Wytyczne szczegółowe

Warunki podmiotowe:

- 1) Pomoc przyznaje się, jeśli wnioskodawca co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia Wniosku o Przyznanie Pomocy (WOPP) posiada miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym LSR.
- 2) Wnioskodawca jest osobą fizyczną.
- 3) Wnioskodawca w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia WOPP nie wykonywał i nie wykonuje działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy Prawo przedsiębiorców.
- 4) Wnioskodawcy nie została dotychczas przyznana pomoc w ramach PS WPR na operację w zakresie start DG (podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej).

Warunki przedmiotowe:

Pomoc przyznaje się na operację:

- 1) jeżeli LSR przewiduje udzielenie pomocy na operację w tym zakresie lub na dany szczególny rodzaj operacji,
- 2) która została wybrana do finansowania ze środków danej LSR, a tym samym uzyskała pozytywny wynik wyboru operacji.
- 3) Pomoc przyznaje się na operacje, której realizacja nastąpi: w jednym etapie oraz terminie do 2 lat od dnia zawarcia umowy o przyznanie pomocy, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2029 r.
- 4) W przypadku gdy operacja jest inwestycją trwale związaną z nieruchomością pomoc przyznaje się:
  - a) jeżeli jest realizowana na obszarze objętym LSR,

b) na nieruchomości będącej własnością wnioskodawcy lub do której wnioskodawca posiada tytuł prawny do dysponowania na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy przez okres ubiegania się o przyznanie pomocy na operację, okres realizacji operacji oraz okres związania z celem.

5) W przypadku operacji, która obejmuje koszty zakupu i instalacji odnawialnych źródeł energii, pomoc przyznaje się, jeżeli suma planowanych do poniesienia kosztów dotyczących odnawialnych źródeł energii nie przekracza połowy wszystkich kosztów kwalifikowalnych

6) Pomocy nie przyznaje się na operacje obejmujące budowę i modernizację dróg w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, targowisk, sieci wodno – kanalizacyjnych, przydomowych oczyszczalni ścieków, oraz operacje dotyczące świadczenia usług rolniczych.

Dodatkowe warunki przedmiotowe:

1. Pomoc przyznaje się, jeśli operacja:

1) dotyczy zgodności z celami Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR)

2) jest uzasadniona ekonomicznie, co potwierdza przedłożony uproszczony biznesplan, który:

a) jest racjonalny i uzasadniony zakresem operacji,

b) zawiera co najmniej:

- wskazanie celu , w tym zakładanego ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług,

- planowany zakres działań niezbędnych do osiągnięcia celu, w tym wskazanie zakresu rzeczowego i nakładów i finansowych,

- informacje dotyczące zasobów posiadanych przez wnioskodawcę niezbędnych ze względu na przedmiot operacji, którą zamierza realizować, w tym opis wyjściowej sytuacji ekonomicznej wnioskodawcy oraz kwalifikacji lub doświadczenia,

- informacje dotyczące sposobu prowadzenia działalności

3) podjęcie we własnym imieniu działalności gospodarczej, do której stosuje się ustawę Prawo Przedsiębiorców;

4) zgłoszenie wnioskodawcy do ubezpieczenia emerytalnego, rentownego i wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności, jeżeli osoba ta nie jest objęta tym ubezpieczeniem lub społecznym ubezpieczeniem rolników,

5) osiągnięcie co najmniej 30% docelowego zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie pełny rok obrotowy od dnia wypłaty pomocy

Ponadto: W przypadku osoby fizycznej, poza warunkami określonymi w wytycznych szczegółowych, ta osoba fizyczna w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy ma ukończone 18 lat.

Warunki wypłaty pomocy:

- 1) Realizacja uproszczonego biznesplanu.
- 2) Promocja świadczonych usług /produktów , publikacja i realizacja ich zakresu i asortymentu.
- 3) Beneficjent podjął we własnym imieniu działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy Prawo przedsiębiorców, co potwierdza zgłoszenie do CEIDG.
- 4) Beneficjent dokonał zgłoszenia do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności, jeżeli osoba ta nie była objęta tym ubezpieczeniem lub ubezpieczeniem rolników.

Poziom dofinansowania

Wytyczne określają maksymalny poziom dofinansowania (LGD może go określić na niższym poziomie w Regulaminie naboru).

Maksymalny poziom: **do 65% kosztów kwalifikowalnych** w przypadku operacji obejmujących inwestycje produkcyjne

Inwestycja: nabycie składników majątkowych, w tym praw majątkowych (np. licencji, znaków towarowych, patentów), nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone na potrzeby jednostki.

Inwestycja produkcyjna: inwestycja realizowana w celu uzyskania zysku.

Forma, wysokość i limit pomocy

Pomoc przyznaje się w formie płatności ryczałtowej.

Pomoc na operację przyznaje się w wysokości nie wyższej niż kwota maksymalna określona przez LGD w regulaminie naboru, przy czym nie wyższa niż 150 tys. zł

Kwota płatności ryczałtowej ustalana jest na podstawie projektu budżetu operacji.

Wyprzedzające finansowanie (Wytyczne podstawowe)

- 1) Wysokość wyprzedzającego finansowania nie może przekraczać 44% kwoty przyznanej pomocy.

- 2) Wyprzedzające finansowanie jest wypłacane, jeżeli beneficjent wnioskował o jego wypłatę we wniosku o przyznanie pomocy.
- 3) Wyprzedzające finansowanie jest przekazywane beneficjentowi jednorazowo albo w transzach, w terminie i wysokości określonych w umowie o przyznaniu pomocy.
- 4) Termin oraz kwota wypłacanego wyprzedzającego finansowania będzie zależna od liczby etapów realizacji operacji oraz wysokości pomocy w ramach poszczególnych etapów.
- 5) W przypadku operacji jednoetapowych wypłata będzie mogła nastąpić po zawarciu umowy o przyznaniu pomocy, natomiast jej rozliczenie nastąpi wraz z wnioskiem o płatność.
- 6) Wyprzedzające finansowanie jest przekazywane na wskazany w umowie o przyznaniu pomocy rachunek bankowy beneficjenta albo na jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.
- 7) Rozliczenie przekazanego wyprzedzającego finansowania polega na pomniejszeniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty na podstawie wniosku o płatność lub wniosków o płatność o kwotę przekazanego wyprzedzającego finansowania.
- 8) Jeżeli kwota przekazanego wyprzedzającego finansowania jest wyższa niż kwota pomocy przysługująca do wypłaty na podstawie wniosku o płatność lub wniosków o płatność, rozliczenie wyprzedzającego finansowania polega na zwrocie przez beneficjenta nadpłaconego wyprzedzającego finansowania na rachunek bankowy wskazany przez ARiMR albo SW.
- 9) Zabezpieczenie wyprzedzającego finansowania obejmuje całkowitą kwotę wyprzedzającego finansowania wynikającą z umowy o przyznaniu pomocy i jest ustanawiane do dnia rozliczenia tej kwoty w formie weksla niezupelnego (in blanco) składanego wraz z deklaracją wekslową.
- 10) Ustanowienie zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o przyznaniu pomocy jest równoznaczne z ustanowieniem zabezpieczenia środków, o którym mowa w ust. 9.

Zaliczki (wytyczne podstawowe)

- 1) Beneficjentom może być wypłacona zaliczka, o której mowa w art. 44 ust. 3 rozporządzenia 2021/2116, w wysokości nieprzekraczającej 50% kwoty przyznanej pomocy.
- 2) Zaliczka jest wypłacana, jeżeli beneficjent wnioskował o jej wypłatę we wniosku o przyznanie pomocy.
- 3) Zaliczka jest wypłacana beneficjentowi jednorazowo lub w transzach, w terminie, wysokości i w sposób określony w umowie o przyznaniu pomocy.
- 4) Zaliczka jest przekazywana na rachunek bankowy beneficjenta albo jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazany w umowie o przyznaniu pomocy.

5) Rozliczenie zaliczki polega na pomniejszeniu kwoty przysługującej do wypłaty na podstawie wniosku lub wniosków o płatność o kwotę przekazanych środków albo na zwrocie zaliczki przez beneficjenta, w terminach, w sposób i na warunkach określonych w umowie o przyznaniu pomocy.

6) Warunkiem wypłaty zaliczki jest wniesienie przez beneficjenta zabezpieczenia zaliczki. Termin wniesienia zabezpieczenia określa umowa o przyznaniu pomocy.

7) Zabezpieczenie zaliczki obejmuje całkowitą kwotę zaliczki wynikającą z umowy o przyznaniu pomocy i jest ustanawiane do dnia rozliczenia tej kwoty w formie weksla niezupełnego (in blanco) składanego wraz z deklaracją wekslową.

8) Ustanowienie zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o przyznaniu pomocy jest równoznaczne z ustanowieniem zabezpieczenia zaliczki, o którym mowa w ust. 7.

Okres związania z celem (Wytyczne podstawowe)

1. Umowa o przyznaniu pomocy zawiera postanowienia zobowiązujące beneficjenta do:

1) zapewnienia trwałości operacji (w przypadku realizacji operacji obejmujących inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne) przez:

a) niezaprzestanie działalności produkcyjnej,

b) nieprzenoszenie prawa własności, posiadania rzeczy nabytych w związku z realizacją operacji, niedokonywanie zmiany sposobu ich wykorzystania,

c) niedokonywanie istotnych zmian wpływających na charakter operacji – chyba że ARiMR albo SW wyrażą na to zgodę;

2) umożliwiania przeprowadzania kontroli związanych z przyznaną pomocą podmiotom upoważnionym do dokonywania takich czynności;

3) niezwłocznego informowania o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej beneficjenta, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy o przyznaniu pomocy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w PS WPR i przepisach prawa powszechnie obowiązującego związanych z realizacją operacji;

4) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji;

5) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji PS WPR;

6) informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 2022/129, jeśli dotyczy;

7) utrzymywania warunków, kontynuowania działań, z tytułu których przyznano mu punkty, kontynuowania operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty.

Okres związania z celem (Wytyczne szczegółowe)

1. Dodatkowo w okresie związania celem beneficjent zobowiązuje się w szczególności do:
  - a) utrzymania zrealizowanej inwestycji co najmniej w okresie 2 lat od dnia wypłaty pomocy;
  - b) prowadzenia działalności, na którą została przyznana pomoc w okresie 2 lat od dnia wypłaty pomocy.
2. Do okresu prowadzenia działalności, na którą została przyznana pomoc, nie wlicza się okresów jej zawieszenia.
3. O zawieszeniu prowadzonej działalności beneficjent informuje SW.
4. SW uzgadnia zmiany w taki sposób, by realizacja zobowiązania, o którym mowa w punkcie 1. b), na którą została przyznana pomoc, nastąpiła nie później niż do dnia upływu: 3 lat od dnia od dnia wypłaty pomocy.
5. W przypadku gdy pomoc przyznaje się w zakresie start DG beneficjent zobowiązuje się do osiągnięcia co najmniej 30% docelowego zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie pełny rok obrotowy od dnia wypłaty pomocy.
6. Do terminu, o którym mowa w pkt. 5, nie wlicza się okresów zawieszenia prowadzonej działalności.

Beneficjent w okresie związania celem zobowiązuje się także do:

- 1) prowadzenia ewidencji odpowiednio świadczonych usług lub sprzedaży produktów rolnych;
- 2) bieżącego informowania o świadczonych usługach i ich zakresie lub asortymencie poprzez ogólnodostępne środki przekazu;
- 3) informowania SW o realizacji biznesplanu, w ramach operacji, na którą została udzielona pomoc na 3 miesiące przed upływem ostatniego roku okresu związania celem.